

Denne artikkelen er produsert i samarbeid med Norsk forening for fjellsprenningsteknikk (NFF)

FOTO: NFF

Fredrikke Syversen og Thor Skjeggedal.

Takk til våre seniorer!

Det fortelles at hovedgrepet for Festningstunnelen i Oslo, i sin tid kalt Fjellinjen, ble skissert av én person: Jan Orsteen. Han skjønnte plutselig hvordan løsningen kunne være.

Tekst NFF

Dette var etter år med utredninger og diskusjoner frem og tilbake, inklusive en parsell av et mulig tunnellop bygget under Norges Bank (grunnlinjen) med mere. På rekordtid ble løsningen besluttet, prosjekteringen startet i 1985 og tunnelen som ligger mellom Frognerstranda og Havnelageret ble åpnet i 1990.

Løsningen var en genistrek. Hva var det Orsteen kunne som gjorde dette mulig? Han trekker frem erfaring og helhetsperspektiv. Han hadde deltatt på mange vei- og tunnelprosjekt, da han «så» Fjellinjen. Og for å skape gode løsninger, må man evne å ha innsikt i faget, forstå de økonomiske rammene og evne å forstå det sosiale spillet, samhandlingen. Helheten skapes i balansepunktet mellom alle disse forutsetningene.

Krever erfaring og innsikt

Et annet eksempel er da Per Bollingmo på en enkel og genial måte fikk forklart en gruppe politikere hvorfor en sterkt ønsket tunnellop under en av våre større elver ikke var noen god løsning. Et innlegg på en halv time, med etterfølgende mulighet for spørsmål og diskusjon bidro til at stemningen rundt tunnel ble snudd totalt. Per brukte om lag to til tre timer totalt på å sette seg inn i saken og forklare

den på en forståelig måte.

Det er Pers erfaring som ingeniørgeolog i til sammen 53 år som har satt han i stand til å gjøre denne typen vurderinger på kort tid. Det handler om å kjenne på materialet, ha erfart selv hvordan fjellet reagerer når du bruker sprett på det. Det må dessuten ha noe med interesse å gjøre, ut over det å «bare» være til stede i tunnelene.

Det Jan og Per videre forteller, er at det å kunne de digitale verktøyene ikke er tilstrekkelig for å skape de gode løsningene. Det krever noe mer. Det krever erfaring og innsikt.

Seniorers erfaringer

Her har rett og slett våre seniorer en oppgave å gjøre. Hva er kjernen i faget som fordrer erfaring og innsikt det ikke er så enkelt å lese seg til? Går det an å beskrive dette på en måte som gir enklere erfaringsoverføring? Går det an å beskrive det på en måte som gjør at de yngre får lyst til å utforske på egen hånd, og samtidig tilegne seg seniorenens erfaring.

Vi i Norsk forening for fjellsprenningsteknikk er overbevist om at en av løsningene er at det opprettes gode samarbeidsarenaer mellom senioren og de litt yngre. Som et eksempel vil vi trekke fram bruken av seniorer på Ny vannforsyning Oslo. Senioren Thor Skjeggedal kan her i samarbeidet med den yngre Fredrikke Syversen bidra med

”

For å skape gode løsninger, må man evne å ha innsikt i faget, forstå de økonomiske rammene og evne å forstå det sosiale spillet, samhandlingen.

sin erfaring direkte inn i prosjektet.

Vi vil benytte anledningen til å takke mange av våre erfarne fagfolk som fortsetter å øse av sin kunnskap og erfaring mange år etter passering av den «magiske» aldersgrensen på 67 år, til beste for bransjen og i samspill med yngre ingeniører for å bygge gode prosjekter også i tiden som kommer. ■

i

Norsk forening for fjellsprenningsteknikk ble startet i 1963 for å samle og styrke fagmiljøene som jobber med teknologi for bergarbeid. Les mer:

nff.no